

“Mijn Papa is kwijt”

Hovenier Jan van Ettekoven , 39 jaar oud, zit op 31 maart 1943 's-morgens in zijn werkkamer in de Taandersstraat 151. Op zijn bureau liggen een drietal tekeningen van tuinen, waar hij dit jaar mee aan de slag moet, die van de Beukelsdijk, Heemraadssingel en Bentincklaan.

Het is onstuimig weer buiten. De wind is snerpend en hard. De lucht is zwaar bewolkt. Het wordt een slechte dag. Hij kan dus beter thuis blijven en over de aanpak van het werk, dit voorjaar, nadenken.

De aanleg van de meeste tuinen is in orde. Waar nog grond verzet moet worden, kan hij direct familie inzetten, zijn zoon Chris , -maar die was nu in dienst- zijn broers Wim en Karel, en zijn zwager Piet Bos. De bollen en planten kunnen er dan binnenkort in.

Hij heeft er zin in. De radio staat hard aan, dat vindt hij prettig als hij moet organiseren. Dat geluid is nu geen probleem, want het ruime huis wordt verder niet bewoond. Zijn vrouw Nanda, zijn zoon Piet en hun 6 maanden oude dochtertje Diny zijn in Berkel en Rodenrijs op de Noordersingel 10, in hun tweede huis, dat hij in verband met de te verwachten gezinsuitbreiding en de dreiging van de bombardementen op Rotterdam, een jaar geleden gehuurd heeft. Zij zitten daar veilig. Vanmorgen heeft hij ze nog gezien, voordat hij met de trein naar Rotterdam vertrok.

Rond 12 uur gaat hij met twee boterhammen in de hand, die Nanda klaargemaakt heeft, naar buiten om briefpapier, postzegels en wat te roken te halen. Hij heeft de tabaks- en sigarettenbonnen bij zich. Om 13.00 uur ging het luchtalarm

Rond die tijd is hij nog gesignaleerd in een sigarenwinkel aan de Schiedamseweg.

Het bombardement vindt kort daarna plaats.....

In Berkel stond op 31 maart 1943 iedereen in de verte te turen naar de branden in Rotterdam. Nanda van Ettekoven-Bos had die dag al alles klaarstaan voor als haar man zou thuiskomen, een kopje thee, een sigaret met een lucifer ernaast. Dat deed ze altijd. Maar die dag kwam hij niet thuis.

Vanaf toen ging ze elke dag naar Rotterdam, zoeken in de puinhopen van Rotterdam-West. Ze kreeg een schriftelijke toestemming voor onbepaalde tijd. Wekenlang zocht ze tevergeefs. Veelal met haar oudste zoon Chris. Piet was nog pas 9 jaar. Diny was nog een baby. Zij werd bij de burens, de familie Van Noorloos, gebracht. Daar is zij eigenlijk niet meer weggegaan tot ze anderhalf jaar werd. Het werd haar tweede huis. De buurvrouw werd “mama Noorloos” voor haar.

Hun oudste zoon Chris, 20 jaar , die bij zijn vader werkte, was door de bezetters gedwongen als arbeidsman dienstplicht te vervullen. Hij diende vanaf 6 januari 1943 bij de 426e Afd. N.A.D in Tungelroy bij Weert in Limburg. Daar schreef hij regelmatig naar

zijn ouderlijk huis in Berkel. Op 2 april van dat jaar ontving hij van zijn moeder het alarmerende telegram met de tekst “vader zoek kom over N. Bos Naalwijk 17 Rotterdam”.

Op 19 augustus werd hij met Ausweis 8082 vrijgesteld van arbeidsdienstplicht en ging toen als tuinder- bloemist voor eigen rekening en als kostwinner aan de slag.

Jan's lichaam en dat van zo vele anderen is nooit gevonden. een getuige heeft verklaard hem in een sigarenwinkel op de Schiedamseweg gezien te hebben. Daar zou hij zijn omgekomen, maar er is niets van hem teruggevonden. In de brokstukken in de Taandersstraat vond Nanda wel foto's, deels verbrand. “Ik ben hier, waar ben je nou?” schreeuwde ze dan. Dat heeft een buurvrouw later aan Diny verteld.

Nanda heeft altijd op Jan gewacht. Er mocht nooit rommel in de keuken staan, de bedden moesten altijd opgemaakt zijn. Stel je voor dat hij ineens thuis zou komen.

Diny zei tegen andere kinderen altijd “ Mijn papa is kwijt “.

Als Nanda nog in leven was, zou ze nog steeds naar hem zoeken.

Hun huis aan de Taandersstraat , haar leven en dat van velen zijn die dag, 31 maart 1943, volledig verwoest.

Gedeeld door Jan Polet, echtgenoot van Diny. Maart 2025.